

Nr 805

Av herr **Dahlberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 165, angående godkännande av avtal mellan vattenfallsstyrelsen och Bolidens gruvaktiebolag om utbyggnad av Grytfors kraftstation m. m.

I proposition nr 165 föreslås att Kungl. Maj:t får bemyndigande att godkänna ett mellan Bolidens gruvaktiebolag och vattenfallsstyrelsen ingånget konsortialavtal om bildande av Grytfors aktiebolag för gemensamt tillgodogörande av vattenkraften i Grytforsen i Skellefteå älv. Vidare hemställs om bemyndigande för Kungl. Maj:t att medge vattenfallsstyrelsen att av anslaget till kraftstationer m. m. få ta i anspråk erforderliga medel för kapitaltillskott till det nya bolaget.

Syftet med det ingångna avtalet synes vara att i snabbare takt än som angavs i petita för budgetåret 1965/66 påskynda vattenkraftsutbyggnaden med hänvisning till den snabba ökningen av elkraftsförbrukningen. Dessutom vill styrelsen trygga sysselsättningen för sina anställda i Västerbotens län under resten av 1960-talet. De anförda skälen är goda motiv för en ökad takt i kraftverksutbyggnaden. Vad som är oroväckande är att vattenfallsstyrelsen inte med egen kraft kan lösa den uppgiften. Det som vattenfallsstyrelsen själv inte kan åstadkomma skall nu utföras av ett närstående företag där vattenfallsstyrelsen och Bolidens gruvaktiebolag är hälftenägare. Staten skall till detta nya bolag (Grytforsbolaget) överlåta fallhöjden (kraftkällan) och i forsen nedlagda projekteringskostnader till ett värde av 6 milj. kr. Vidare förbinder sig vattenfallsstyrelsen att utföra anläggningsarbetet för Grytforsbolagets räkning.

Det träffade avtalet med Bolidens gruvaktiebolag innebär ett avsteg från hittills gällande principer för vattenfallsstyrelsens verksamhet.

Det är första gången i vattenfallsstyrelsens snart 60-åriga verksamhet som fallhöjder med full äganderätt överlåtes till enskilda företag. Förut har fallhöjder i begränsad omfattning upplåtits genom långtidsarrenden.

Den sammanlagda anläggningskostnaden för utbyggnaden av Grytforsen inklusive fallrättigheter, nedlagda utredningskostnader, ränta under byggnadstiden och andelar i utförda regleringar beräknas till 60,8 milj. kr. Arbetet är alltså inte av den storleksordningen att vattenfallsstyrelsen inte själv skulle kunna utföra och äga kraftföretaget. Det kapitaltillskott som erhålles genom att Bolidens gruvaktiebolag blir hälftenägare i kraftföretaget är inte av den storlek att det kan bli utslagsgivande för samhällets handlande i berörda avseende.

Enligt min mening har alltså inga bärande skäl anförts för att staten skall frångå hittills gällande ordning att själv utnyttja sina naturtillgångar och aktivt medverka till landets energiförsörjning.

Detta mitt ställningstagande leder fram till att vattenfallsstyrelsen i egen regi bör utföra utbyggnaden av Grytforsen. Då planerna är färdiga kan arbetet med kort varsel sättas i gång. Medel bör av riksdagen anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Med stöd av vad som härovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i vad den gäller avtalet med Bolidenbolaget;

att riksdagen beslutar att vattenfallsstyrelsen i egen regi skall anlägga kraftverket i Grytforsen; samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäler behovet av medel för byggnationen innevarande budgetår.

Stockholm den 23 november 1965

Thure Dahlberg

Nr 806

Av herr Carlsson, Harry, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 168, angående förvärv av aktierna i Svenska Durox aktiebolag, m. m.

(Lika lydande med motion nr 955 i Andra kammaren)

Stockholm den 23 november 1965

Harry Carlsson

Bo Skårman

Sten R. Åkesson

Erik F. Petersson

Johan Ahlsten
